

PWYLLGOR	PWYLLGOR TRWYDDEDU CYFFREDINOL
DYDDIAD:	11 MEDI 2017
TEITL:	ADOLYGU POLISI'AU TACSI CYNGOR GWYNEDD - Polisi Trwyddedu Gyrru Cerbyd Hacni/Hurio Preifat Gyfunol - Polisi Trwyddedu Cerbydau Hacni/Hurio Preifat - Polisi Trwyddedu Gweithredwyr Hurio Preifat
PWRPAS:	DIWEDDARIAD A DERBYN CEFNOGAETH Y PWYLLGOR AR GYFEIRIAD YR ADOLYGIAD CYN YMGYNGHORIAD CYHOEDDUS AR BOLISI TRWYDDEDU TACSI UNEDIG
AWDUR:	PENNAETH ADRAN AMGYLCHEDD

1.0 GWYBODAETH GEFNDIROL

- 1.1 Fe gymeradwywyd y polisiau cyfredol parthed gyrwyr, cerbydau a gweithredwyr gan y Pwyllgor Trwyddedu Cyffredinol ar 22 Hydref 2010 a daeth yn weithredol o 1 Rhagfyr 2010.
- 1.2 Ers 2010, mae man-newidiadau wedi eu gwneud i'r Polisi trwyddedu Gyrru Cerbyd Hacni /Hurio Preifat gyfunol yn 2014, yn ogystal ag adolygu'r polisi 'Meini Prawf Addasrwydd ar gyfer Gyrwyr a Gweithredwyr'
- 1.3 Penderfynodd y Pwyllgor Trwyddedu Cyffredinol ar 22 Mehefin 2015 bod angen diweddaru ac adolygu'r polisiau Thwyddedau Tacsi yn dilyn y cynnydd yn y nifer o geisiadau i drwyddedu cerbydau yn groes i'r polisi ac yn sgil y Ddeddf Dadreoleiddio 2015. Mae copiau o'r polisau cyfredol i'w gweld yn atodiad 1- 4.
- 1.4 Fe gyflwynwyd adroddiad i'r Pwyllgor hwn ar y 14 o Fedi 2015 yn amlinellu cyfeiriad lefel uchel y newidiadau arfaethedig i'r polisi; ac fe awdurdododd y Pwyllgor hwn y Pennaeth Rheoleiddio i gychwyn adolygiad o'r polisiau trwyddedu mewn perthynas â Gweithredwyr , cerbydau a gyrwyr hacni a hurio preifat; a chefnogi cynigion ar gyfer cyfeiriad cyffredinol fel man cychwyn ar gyfer yr adolygiad.
- 1.5 Fe nodwyd yng nghyfarfod y Pwyllgor hwn ar y 1af o Ragfyr 2015 fod y Cabinet wedi derbyn adroddiad ar y sefyllfa ;ac yn cytuno gyda'r egwyddorion a'r cyfeiriad cyffredinol; a bod angen cysoni'r polisiau cyfredol.
- 1.6 Fe gofiwch fod cynnig wedi ei dderbyn i greu 'Polisi Tacsi Cyngor Gwynedd' sydd yn unedig , yn lle tair dogfen polisi ar wahân sydd yn bodoli'n bresennol. Fe fydd y polisi unedig hefyd yn cynnwys polisi 'Meini Prawf Addasrwydd ar gyfer Gyrwyr a Gweithredwyr' canllawiau ar gyfer penderfynu os yw person yn 'addas a phriodol' i fod yn yrrwr neu weithredwr. Fe fydd y polisi Unedig hefyd yn cynnwys amodau trwydded a safon cerbydau.
- 1.7 Un o'r materion a ddaeth i'r amlwg yn ystod y cyfnod cynnar o wneud ymchwil ar gyfer adolygu'r polisiau oedd bodolaeth is-ddeddfau; nad oeddent wedi eu hamlygu yn yr adolygiad 2010 o'r polisiau tacsi; ond a gyfeiriwyd atynt yn 2003. Pwrpas yr is-ddeddfau yw sicrhau amodau i drwyddedau gyrwyr cerbydau hacni. Fe dderbyniwyd cadarnhad gan yr Uned Gyfreithiol fod yr is-ddeddfau dal mewn lle; ac felly fe fydd rhaid sicrhau er trefn a chywirdeb fod y r is-ddeddfau yn cael eu cynnwys yn y polisi Tacsi unedol newydd

2.0 NEWIDIADAU ARFAETHEDIG LEFEL UCHEL I'R POLISI'AU AC AMODAU - GYRRWR

- 2.1 Ni ragwelir y bydd unrhyw newidiadau dadleuol i ofynion polisi presennol neu amodau **GYRWYR** na **GWEITHREDWYR HURIO PREIFAT**. Mae'r newidiadau yn pwysleisio pwysigrwydd gwiriadau i sicrhau fod gyrrwr yn berson 'ffit a phriodol' a hefyd fod amodau newydd yn sicrhau dealltwriaeth ac ymwybyddiaeth gyrrwr o bwysigrwydd diogelu plant ac oedolion bregus.
- 2.2 Yn 2016 fe fu i brosesau'r Uned Trwyddedu fynd trwy ymarferiad adolygiad Ffordd Gwynedd - ac fe fydd y polisi ac amodau perthnasol arfaethedig yn dilyn egwyddorion Ffordd Gwynedd ac yn gwireddu pwyntiau gweithredu a luniwyd yn dilyn yr ymarferiad.
- 2.3 Fe fydd y polisi ac amodau gyrrwyr hefyd yn cael eu diweddarau i adlewyrchu gofynion y Ddeddf Mewnfudo 2016 yn ogystal â'r Ddeddf Dadreoleiddio 2015; ac yn adlewyrchu'r canllawiau arfer gorau diweddaraf

3.0 NEWIDIADAU ARFAETHEDIG LEFEL UCHEL I'R POLISI'AU AC AMODAU - CERBYDAU

- 3.1 Fe dderbyniwyd y cynnig i newid y Polisi Trwyddedu **CERBYDAU HACNI/HURIO PREIFAT** i adlewyrchu newidiadau mewn deddfwriaeth a'r newidiadau mewn galw gan y diwydiant taccis mewn perthynas â cherbydau. Ar hyn o bryd, oherwydd natur y polisiâu presennol, mae amodau yn amrywio yn ddibynnol ar ba ardal y gwneir y cais. Er enghraifft, mae'n rhaid i gerbyd hacni fod o dan 3 oed ar gais am drwydded o'r newydd yn Arfon, ond o dan 6 oed ar gais cyntaf ym Mharth Dwyfor neu Meirionnydd.
- 3.2 Fe gytunodd aelodau'r Pwyllgor hwn fod angen cyflwyno polisi unedig sydd yn sicrhau gwasanaeth teg a chyson ar draws y Sir. Cynigir bod y polisi unedig yn sicrhau gwasanaeth cyson a theg ar draws y sir i geisio cwrdd ag anghenion y diwydiant a defnyddwyr a bydd yn helpu i gyflawni amcanion allweddol Ffordd Gwynedd.
- 3.3 Mae'r Uned Drwyddedu, yn dilyn arweiniad cyfreithiol, wedi bod yn caniatáu gwiriad oddi wrth y polisi ar rhai materion megis oedran cerbyd ers Medi 2012, pan fod cais yn cael ei dderbyn gyda thystiolaeth ddigonol i gyfiawnhau gwiriad o'r polisi. Yn ystod y cyfnod 1 Ebrill 2015 i 31 Mawrth 2017 rhoddwyd cyfanswm o 144 'Trwydded Newydd' yn groes i'r polisi i gerbydau oedd ddim yn cwrdd â'r gofynion mewn un ffordd neu arall. Mae felly yn amlwg nad yw'r gofynion cerbyd a nodir yn y polisi presennol yn adlewyrchu gofynion y diwydiant; ac amgylchiadau economaidd. Y brif flaenoriaeth fydd yn llywio unrhyw gymal polisi newydd yw diogelwch y cyhoedd, ac ni fydd 'Hawliau Taid' deilydd trwydded mwyach yn cael effaith ar ganlyniad y penderfyniadau i ganiatáu ceisiadau am drwyddedau cerbyd.
- 3.4 Cymerir y cyfle i atgoffa aelodau'r pwyllgor hwn fod y cynigon lefel uchel sydd yn llywio'r polisi newydd fel a ganlyn -
- 3.5 **Cynnig 1:** Fe fydd statws 'Hawliau Taid' perchnogion cerbydau hacni Arfon yn cael ei dynnu o'r polisi a bod holl berchnogion cerbydau hacni yn ddarostyngedig i'r un amodau a gofynion cerbyd.

- 3.6 Fe fydd y gofynion ar gyfer holl gerbydau ym mhob parth yn cael eu cysoni er mwyn creu polisi tryloyw, cyfartal a perthnasol i holl berchnogion cerbydau tacsï ar draws y sir.
- 3.7 **Cynnig 2:** Ym mhob parth, rhaid cais i drwyddedu cerbyd am y tro cyntaf fel Cerbyd Hacni neu Gerbyd Hurio Preifat fod mewn perthynas â cherbyd sy'n llai na 6 mlwydd oed ar y dyddiad pan fydd y cais cyflawn wedi ei dderbyn gan yr Awdurdod Trwyddedu.
- 3.8 **Cynnig 3:** Ym mhob parth, rhaid cais i adnewyddu trwydded Cerbyd Hacni neu Gerbyd Hurio Preifat fod mewn perthynas â cherbyd sy'n llai na 12 mlwydd oed ar y dyddiad pan ddaw'r drwydded gyfredol i ben.
- 3.9 **Cynnig 4:** Bydd Cyngor Gwynedd yn caniatáu adnewyddu trwydded Cerbyd Hacni neu Gerbyd Hurio Preifat y tu hwnt i'r terfyn oedran uchaf o 12 mlynedd os gellir dangos bod y cerbyd mewn 'cyflwr eithriadol' da. Fe fydd disgwyl i berchennog cerbyd ddarparu tystiolaeth reolaidd o addasrwydd a diogelwch y cerbyd.
- 3.10 **Cerbydau hygyrch i gadeiriau olwyn.** Yn hanesyddol mae'r canran o gerbydau hacni sy'n hygyrch i gadeiriau olwyn wedi bod yn 13%. , a gellir cadarnhau fod y canran yn parhau i fod yn 13%
- 3.11 Bydd y Cyngor yn ceisio cynnal y gymhareb bresennol o 13% o gerbydau sy'n hygyrch i gadeiriau olwyn.
- 3.12 **Cynnig 5:** Bydd yr holl berchnogion yn cael eu hannog i drwyddedu cymaint o gerbydau sy'n hygyrch i gadair olwyn y maent yn ystyried yn angenrheidiol. Fodd bynnag, bydd Cyngor Gwynedd yn gosod gofyniad bod rhaid i o leiaf 1 cerbyd hacni mewn fflyd o 7 cerbyd hacni fod yn gerbyd sy'n hygyrch i gadeiriau olwyn. Felly os yw maint y fflyd yn 14 cerbyd hacni byddai gofyn i o leiaf 2 o'r 14 cerbyd fod yn gerbydau hygyrch i gadeiriau olwyn.
- 3.13 Rhagwelir bydd Cynigion 1 - 5 yn cael eu hystyried fel newidiadau dadleuol i'r polisi cyfredol ac amodau trwyddedau Cerbydau Hacni a Cherbydau Hurio Preifat gan rhai perchnogion neu ddefnyddwyr, yn enwedig yn ardal Arfon. Fodd bynnag, mae'r gwasanaeth yn 2016 wedi bod trwy ymarferiad 'Ffordd Gwynedd' trylwyr; ac yn unol â chasgliadau'r ymarferiad credir y bydd dinasyddion Gwynedd, gan gynnwys y diwydiant tacsï ac ymwelwyr i'r Sir yn derbyn gwasanaeth tecach, effeithlon a chyson drwy wireddu'r newidiadau.
- 4.0 **YMGYNGHORIAD**
- 4.1 Bydd y polisi unedig diwygiedig yn destun ymgynghoriad cyhoeddus. Bydd y cyfnod ymgynghori ffurfiol yn 28 diwrnod. Bydd yr ymatebion i'r ddogfen ymgynghori yn cael eu hystyried yn llawn cyn i'r polisi gael ei gymeradwyo gan y Pwyllgor Trwyddedu Cyffredinol.

5.0 **CASGLIAD AC ARGYMHELLIAD**

- 5.1 Bwriedir newid y polisiâu Trwyddedu presennol er mwyn gallu darparu gwasanaeth cyson a theg ar draws y sir ac sy'n cwrdd ag anghenion y diwydiant a defnyddwyr ac yn adlewyrchu egwyddorion Ffordd Gwynedd.
- 5.2 Gofynnir am farn yr Aelodau ar y newidiadau lefel uchel a gyfeiriwyd atynt yn yr adroddiad hwn ac yn benodol ar y bwriad o greu Polisi Trwyddedu Tacsï unedig, a'r Cynigion 1 - 5 a ddisgrifir. Rhoddir hefyd y cyfle i aelodau'r Pwyllgor benderfynu os oes angen cyfarch unrhyw faterion eraill o ran cyfeiriad lefel uchel y polisi cyn i'r polisi draft gychwyn ar ymgynghoriad ffurfiol.